ג: שבעת ימים פרק ראשון יומא

לאפוקי עצרת ור"ה דתרוייהו עולות נינהו. לא ידענא אמאי לא קאמר הכי נעיל בשינויא דר' אבהו לאפוקי עצרת ורלא השנה דלבור נינהו אי לימא לאפוקי כולהו קושייתא כדקאמר רבינא בסמוך ושמא לר' אבהו לא הקשו לו אלא מרלא השנה דעצרת הוה ימא להו כדאינן נעיל ולרב אשי הקשו לו בנת אחת מעצרת ומרלא השנה ומיבן מיבן אחד על שניהם ולרבינא הקשו לו בנת אחת כולהו קושייתא דנעיל ומיבן בתיבון אחד: **דרביה** הוא דבי אתא רבין בו'. הוה מצי למימר אמורא אמורא נינהו ואליבא דרבי יוחנן וטובא אבא בהש"ס דבי אתא רב דימי אתא לאפוקינו אאמורא שלפניו אלא משום דאשכח בהדיא דר' יוחנן משמיה דר' ישמעאל אמר הכי להכי משני הכי וא"ת ור' יוחנן היכי פליג על ר' ישמעאל שהוא תנא וי"ל משום דאשכח ברייתא לקמן (דף ד.) דתניא כוותיה ול"ג בברייתא דתניא כוותיה דר' יוחנן לעשות זה מעשה פרה אלא ה"ג לעשות לכפר זה מעשה יום הכפורים וכן משמע מתוך פרש"י שפי' (שם) וכשם שמפרישין לאו מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא אי נמי י"ל מדקאמר ר' יוחנן משמיה דר' ישמעאל הכי מכלל דרבנן פליגי עליה ואיהו דאמר כרבנן: **זה** בנה אב כל הנבנים **למחנה שכינה** בו'. מימה לי בשלמא ממלואים גמר שפיר אף לדורות מדכתב בהדיא כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם: ויקרא ח לד

10. וישכן כבוד יי על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן:

שמות כד טז

תורה אור

1. בעת ההוא אמר יי אלי פסל לך שני לחת אבנים כראשונים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ: דברים י א
2. ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו: שמות כה י
3. ויאמר יי אל משה קח לך סמים נטף שחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה:

שמות ל לד

4. עשה לך שתי חצוצרות כסף מקשה תעשה אתם והיו לך למקרא העדה ולמסע את המחנות:

במדבר י ב

5. ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל ובכש בני שנה תמימם לעלה: ויקרא ט ג
6. ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יי:

ויקרא ט ב

7. בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה:

ויקרא טז ג

8. ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת ואיל אחד לעלה: ויקרא טז ה
9. כאשר עשה ביום הזה צוה יי לעשות לכפר עליכם: ויקרא ח לד
10. וישכן כבוד יי על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן:

שמות כד טז

מסורת הש"ס

ועשה לך [6]משלך אלא למ"ד משל צבור מאי איכא למימר דתניא קח לך משלך ועשה לך משלך [7]ויקחו אליך משל צבור דברי רבי יאשיה ר' יונתן אומר בין קח לך בין ויקחו אליך משל צבור ומה תלמוד לומר קח לך בביכול [8]משלך אני רוצה [7]יותר משלהם אבא חנן אמר משום ר' אלעזר [9]כתוב אחד אומר [1]ועשית לך ארון עץ וכתוב אחד אומר [2]ועשו ארון עצי שטים הא כיצד כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין עושין רצונו של מקום עד כאן לא פליגי אלא בקיחות דעלמא ועשיות דעלמא קיחות דעלמא [3]קח לך סמים עשיות דעלמא [4]עשה לך שתי חצוצרות כסף אבל הגך פרושי קא מפרש דמשלך הוא במלואים מבדי כתיב [5]ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת [6]ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת למה לי שמע מינה קח לך משלך הוא ביום הכפורים מבדי כתיב [7]בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת וגו' [8]ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת והקריב את פר החטאת אשר לו למה לי שמע מינה האי [10]לו משלו הוא רב אשי אמר דנין פר לחטאת ואיל לעולה מפר לחטאת ואיל לעולה לאפוקי ראש השנה ועצרת דתרוייהו עולות נינהו רבינא אמר דנין עבודה בכהן גדול מעבודה בכהן גדול לאפוקי כולהו קושייתין דלאו עבודה בכהן גדול נינהו ואיבא דאמרי אמר רבינא דנין עבודה תחלה מעבודה תחלה לאפוקי הני דלאו תחלה נינהו מאי תחלה אילימא תחלה בכהן גדול היינו קמייתא אלא עבודה תחלה במקום מעבודה תחלה במקום כי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן מתני חדא [1][רבי יהושע בן לוי] מתני תרתי ר' יוחנן מתני חדא לעשות לכפר אלו מעשה יום הכפורים [2][וריב"ל] מתני תרתי לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יום הכפורים ר' יוחנן מתני חדא והא אנן תנן שבעת ימים קודם יום הכפורים ושבעת ימים קודם שריפת הפרה מעלה בעלמא והא [3]א"ר מניומי בר חלקיה א"ר מחסיא בר אידי א"ר יוחנן [4]כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יום הכפורים ההוא דרביה דבי אתא רבין אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יום הכפורים א"ל [5]ריש לקיש לרבי יוחנן מהיכא קא ילפת לה ממלואים אי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן אף הכא נמי כל הכתוב בהן מעכב בהן וכי תימא הבי נמי והתנן ומתקינין לו כהן אחר [6]ולא קתני מפרישין וכי תימא מאי מתקינין מפרישין ליתני או אידי ואידי מתקינין או אידי ואידי מפרישין [7]א"ל אלא מר מהיכא יליף לה אמר [8]מסיני דכתיב [9]וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מבדי כתיב ויקרא אל משה ביום השביעי מאי ששת ימים זה בנה אב שכל הנבנם במחנה שכינה טעון פרישת ששה והא אנן שבעה תנן [10]מתניתין רבי יהודה בן בתירא היא דחייש לטומאת

ועשה לך. כמו עשה לך שתי חצוצרות כסף: **כביכול**. אני שמעתי אם היה ליבור יכול להתכפר בשל יחיד (ה) הייתי רוצה. ואני אומר לפי שדבר קשה הוא לומר שהקב"ה קץ בישראל אומר כביכול כלומר על כרחיו יאמר כן כאילו (ו) (אי) אפשר לומר כן וכן כל כביכול שבהש"ס: **כזמן שבן עושין רצונו של מקום**. נקראת העבודה על שמה: **עד כאן לא פליגי**. תירולא הוא: **קח לך למה לי**. דשני קרא בדיבוריה ממה שהתחיל לדבר: **דנין פר לחטאת ואיל לעולה**. ביום"כ יש פר לחטאת ואיל לעולה בקרבן יחיד דהכהן גדול בזמן יצא אהרן וגו' ודשמיני למלואים נמי עגל לחטאת ואיל לעולה: **עבודה בכהן גדול**. ביום הכפורים מעבודה בכ"ג במלואים דכתיב (ויקרא ט) ויקרב אהרן אל המזבח: **אילימא תחלה בכהן גדול**. דנין יום הכפורים שהיא עבודה ראשונה שהוטלה בכהן גדול בקרבנות לבור ביום"כ הראשון מעבודת שמיני למלואים שהיא עבודה ראשונה שנעשית על ידי כהן גדול מעולה: **תחלה במקום**. יום הכיפורים יש (ב) לו עבודה לפני לפניס שביום הכיפורים הראשון היתה תחלה במקום שקודם לכן לא נכנס אדם שם לעבודה ויום שמיני למלואים היתה עבודה תחלה במזבח החיצון. ואם בשביל ששימש משה כל שבעת ימי המלואים אין קרויה עבודה אצל עבודת כהנים שהוא בלבוש בגדי כהונה ושל משה בחלוק (ג) לכן אצל הוכשר אצל לשעה: **ר' יוחנן מפני חדא**. לא דרים מהאי קרא דכאשר עשה ביום הזה אצל חדא פרישה: **מעלה בעלמא**. מפני הקל שהקילו בה לטמא מעבת הכהן השורפה עשו בה מעלות רבות: **מהיכא יליף לה**. להך פרישה: **אי מה מלואים כל הכתוב (ג) מעכב כהן**. דלילפינן לקמן בשמעתין (דף ה.): **ולא קתני מפרישין**. ואם יאמרע פסול בכהן גדול ישמש זה בלא פרישה: **אלא מר מהיכא יליף אמר ליה מסיני**. שמצינו שפירש משה קודם כניסתו למחנה השכינה: **ויכסהו הענן**. למשה: **ר' יהודה בן בתירא**. לקמן בפרקין (דף ו.): לטומאת

גליון הש"ס

גמ' א"ל אלא מר מהיכא יליף. עיין ברכין דף ה' ע"א תוס' ד"ה והא מר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כביכול. בשל יחיד משלך הייתי רוצה: (ב) שם ד"ה תחלה. יש בו עבודה: (ג) שם ד"ה לא. הכתוב בהן מעכב כהן:

מוסף רש"י

בביכול. אם היה אפשר להיפטר לגבי בשל יחיד, בשלך הייתי רוצה יותר משלהם (מנחות כח:).

תוס' ישנים

קח לך עגל בן בקר לחטאת ג"ל. שלא נכתב לקחתו בשל ישראל שהרי כתוב אחר כך (ו) ומאת עדת בני ישראל תקח ונם לא בא לומר קח לך לכפרתך שהרבה מוכיח באותה פרשה שלאורך ספרתן היה: אי מה מלואים כל הכתוב כהן מעכב וכו'. ביבמות מוזיב לה מהדא דהא ילפינן (זבחים דף פה.) ומלק והקטיר מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח וקי"ל (מנחות ד' מט.) הקטרה לא מעכבא ולא אמרי' אי מה מליקה מעכבת וכו' עוד מניה שם הרבה דברים שאין מעכבין הלמדין מהמעכבין ואין מתרץ כלום: זה בנה אב שכל הנבנם. דילפינן מהכא במה מלינו אי נמי ששת ימים מיותר מדכתיב ויקרא אל משה ביום השביעי: דחייש לטומאת כיתו. לכך אני מוסיפין שביעי על ששה לאוריתא:

(ו) [ע"ז מד.], (ז) ג"ל ויקחו אלין שמן זית זך, (ח) [מנחות כח.], (ד) ג"ל: משלך אני רוצה ואיני רוצה משלהם, (ה) [לקמן עב. ע"ש], (ו) [חולין כב.], (ז) ס"א רים לקים, (ח) ס"א ורים לקים, (ט) [לעיל כ.], (י) [לקמן ד:], (כ) [לקמן ה.], (ל) [ליה], (מ) [לקמן ו.], (נ) [ע"ש עיין שליה תוס' שבע"ש וכ"ה ברש"י בע"ז אפסר], (ס) [תענית יא: ע"ז לד.], (ע) [גל"ל דס"ל].

(ו) [ע"ז מד.], (ז) ג"ל: ויקחו אלין שמן זית זך, (ח) [מנחות כח.], (ד) ג"ל: משלך אני רוצה ואיני רוצה משלהם, (ה) [לקמן עב. ע"ש], (ו) [חולין כב.], (ז) ס"א רים לקים, (ח) ס"א ורים לקים, (ט) [לעיל כ.], (י) [לקמן ד:], (כ) [לקמן ה.], (ל) [ליה], (מ) [לקמן ו.], (נ) [ע"ש עיין שליה תוס' שבע"ש וכ"ה ברש"י בע"ז אפסר], (ס) [תענית יא: ע"ז לד.], (ע) [גל"ל דס"ל].

(ו) ג"ל ואל בני ישראל וכו' קחו שעיר עזים.

(ז) עיין היטב בירושלמי ומפרשי וג"ל דברים המעכבים הלמדים מבאים מעכבים (שית יתן).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com